

Rekenkamercommissie Gooise Meren

Gooise Meren, 6 juli 2021

Aan de Gemeenteraad van Gooise Meren

Betreft: Aanbevelingen Rekenkamercommissie bij rapport 'Buurt- en burgerparticipatie in Gooise Meren'.

Geachte leden van de gemeenteraad,

Als raadsleden van de gemeente Gooise Meren hebben jullie de Rekenkamercommissie meerdere malen laten weten behoefte te hebben aan een onderzoek naar het beleid van de gemeente op het gebied van burgerparticipatie. Het huidige college heeft ook hoge ambities als het gaat om burgerparticipatie en daarmee is dit een van de kernpunten van het huidige beleid. De Rekenkamercommissie van de gemeente Gooise Meren heeft daarom onderzoek laten doen naar de burgerparticipatie, met een focus op de participatie in de buurten en kernen van de gemeente.

In deze brief vertellen we in vogelvlucht hoe het onderzoek is uitgevoerd, wat we zijn tegengekomen en welke lessen we daaruit trekken. In de rapportage is dit alles uitgebreid na te lezen.

Onderzoek naar participatie buurtplatforms

De centrale vraag van het onderzoek was: maakt de gemeente Gooise Meren de ambities rondom structurele burgerparticipatie waar?

Hoewel de nadruk in het onderzoek ligt op de structurele participatie in buurten van de gemeente, door bewonersplatforms, is burgerparticipatie in de praktijk natuurlijk breder en veelzijdiger. In het onderzoek is daarom wel kennisgenomen van de uitgangspunten van de gemeente rond burgerparticipatie in de brede zin van het woord, maar het onderzoek naar praktijkervaringen heeft zich beperkt tot de participatie in de bewonersplatforms. De focus van het onderzoek ligt op 2019 en 2020.

Het onderzoek is uitgevoerd door onderzoekers van PBLQ. De leden van de rekenkamercommissie zijn intensief betrokken geweest bij de opzet, uitwerking en uitvoering van het onderzoek. Gedurende het onderzoek stuurde het College de nota 'Samenspel' naar de raad. Deze nota beschrijft hoe de gemeente en de verschillende bewonersplatforms met elkaar zullen omgaan. De meningen over dit beleidsdocument kwamen ook tijdens onze gesprekken met de bewonersplatforms uitgebreid op tafel.

Zoals elk rekenkameronderzoek, laat dit onderzoek ook zien dat de gemeente Gooise Meren een aantal verbeteringen kan doorvoeren in de eigen uitvoering. Die gaan over het verder uitwerken van interne processen, heldere communicatie over wat inwoners kunnen en mogen verwachten rondom participatie en het opstellen van een kader voor participatieprocessen waar projectontwikkelaars zich aan moeten houden.

Samenspel tussen gemeente en bewonersplatforms: aanbevelingen voor het college

De belangrijkste aanbevelingen in dit onderzoek gaan over het samenspel tussen de gemeente en de bewonersplatforms. En dan niet over het formele samenspel dat is uitgeschreven in het beleidsdocument dat is behandeld in de raad, maar over de manier waarop de gemeente en de bewonersplatforms naar elkaar kijken, wat ze van elkaar verwachten en hoe zich dat vertaalt in de omgang met elkaar.

De rekenkamercommissie zag bij de gemeente veel ontwikkeldrang en energie om nieuwe initiatieven uit de samenleving te kunnen ondersteunen, om jongeren te betrekken en om samen met inwoners te werken aan onderwerpen als duurzaamheid en sociale cohesie. Hoewel dat voor sommige bewonersplatforms interessant kan zijn, ligt de interesse en dus de focus van de meeste platforms toch op de ruimtelijke omgeving en de veiligheid in de buurten en kernen. Zij willen onveilige verkeerssituaties aankaarten, meedenken over het groenonderhoud en een stem hebben bij woningbouwprojecten in hun buurt.

De rekenkamercommissie adviseert de gemeente om de bewonersplatforms te nemen zoals ze zijn, ze als een belangrijk kanaal te koesteren om inwoners bij de gemeente te betrekken en te accepteren dat de focus van de bewonersplatforms over het algemeen ligt op het ruimtelijk domein.

In haar reactie op het onderzoek, stelt het College dat zij deze aanbevelingen ter harte zal nemen. Dat is goed nieuws en wij stellen voor dat het College op regelmatige basis samen met de bewonersplatforms evalueert hoe dat gaat. Hoe verloopt de samenwerking? Waar is er waardering voor elkaar? En waar zitten eventuele pijnpunten?

Samenspel: aanbevelingen voor de raad

In het onderzoek doen wij ook aanbevelingen voor de gemeenteraad en de bewonersplatforms. We adviseren de gemeenteraadsleden om in de eigen fractie de verhouding tussen raad en platforms te bespreken; waar kunnen zij elkaar aanvullen en waar ligt de scheiding. De gemeenteraad kan voor haar volksvertegenwoordigende rol meer gebruik maken van signalen vanuit de platforms. De signalen vanuit platforms over wensen en zorgen van inwoners en ondernemers zijn waardevol, ook als de signalen niet iedereen vertegenwoordigen. Een diversiteit aan signalen helpt de raad om tot een eigen beredeneerde afweging te komen.

Tot slot

In deze brief hebben wij een aantal aanbevelingen uit het onderzoek samengevat. Wij verwijzen naar de rapportage voor het onderzoeksverslag en de volledige opsomming van aanbevelingen.

We hebben als rekenkamercommissie met veel plezier dit onderzoek uitgevoerd. Het was een mooie manier om niet alleen met gemeentelijke medewerkers te spreken, maar ook om in contact te komen met een aantal inwoners die zich met hart en ziel inzetten voor hun buurt.

We realiseren ons ook dat de gemeente er op dit dossier niet alleen komt met een mooie visie en goed uitgewerkte en efficiënte uitvoeringsprocessen (waar de aanbevelingen van de rekenkamercommissie toch meestal over gaan). Meer dan in welk beleidsveld dan ook, gaat hier ook om de onderlinge relatie tussen gemeente en bewoners, het 'elkaar zien', het 'elkaar waarderen' en oog hebben voor elkaars rol en mogelijkheden.

Een goed samenspel tussen de gemeente en de bewonersplatforms, bestaat daarom uit meer dan formele spelregels. Inhoudelijk mogen er diepe scheidlijnen ontstaan, maar de relatie moet altijd 'heel' blijven. Een goed samenspel tussen gemeenten en inwoners is gebaseerd op onderling begrip

en vertrouwen en kan op die manier leiden tot een verdieping en verbreding van de lokale democratie.

Met vriendelijke groeten,

Namens de Rekenkamercommissie Gooise Meren,

Drs. Anton C. Barske

(voorzitter)